

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Салівон Т.В.
секретар вченої ради
Харківського економіко-
правового університету

**Науковий анонс результатів проведення II міжнародної
міжвузівської наукової конференції
«Роль науки в формуванні
громадянського суспільства та правової держави»
(22 листопада 2013 року)**

22 листопада 2013 року у Харківському економіко-правовому університеті відбулася II міжнародна міжвузівська наукова конференція «Роль науки в формуванні громадянського суспільства та правової держави».

На конференції були присутні представники вищих навчальних закладів міст України (Київ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Суми, Івано-Франківськ), а також до початку роботи конференції надіслали свої тези російські вчені-філософи з м. Уфи та німецькою мовою Ред Вольфганг (Röd Wolfgang), доктор філософії, професор, почесний доктор філософії Бернського університету (Швейцарія), почесний член Австрійської академії наук (Вена) з Інсбрукського університету (Австрія) та Фетчер Ірінг (Fetscher Iring), доктор філософії та доктор політичних наук, емеритований професор політичних наук та соціальної філософії з Університету імені Йоганна Вольфганга фон Гьоте (м. Франкфурт-на-Майні, ФРН).

Учасники конференції мали змогу, завдяки перекладу В.О. Абашніка, завідувача кафедрою гуманітарних та фундаментальних дисциплін Харківського економіко-правового університету, доктора філософії, ознайомитися з цими тезами і потім в ході роботи конференції висловити свою думку з приводу наукових поглядів, що були закладені в цих тезах.

Конференція була присвячена проблемам ролі науки в формуванні громадянського суспільства та правової держави в Україні, а також аналогічним проблемам в Російській Федерації, Німеччині та Австрії. Конференція проходила по трьом тематичним напрямкам: роль філософії та гуманітарних наук в формуванні громадянського суспільства та правової держави; економічні засади розбудови громадянського суспільства та правової держави; юридична наука на теренах розбудови громадянського суспільства та правової держави. Учасники конфе-

ренції мали змогу доповідати трьома мовами: українською, російською, англійською.

До учасників конференції з вітальним словом звернувся Президент Харківського економіко-правового університету професор П.І. Орлов.

Уважаемые коллеги!

Мне очень приятно приветствовать Вас в Харьковском экономико-правовом университете и поздравить с началом работы II международной межвузовской научной конференции, которая посвящена роли науки в формировании гражданского общества и правового государства.

Построение гражданского общества и правового государства является одной из основных задач развития мирового сообщества, поскольку гражданское общество выступает своего рода основой правового демократического государства. Этот процесс является очень сложным и длительным. Он состоит из ряда национальных закономерностей, присущих многим странам, которые вносили в него что-то особенное, характерное именно для этого конкретного государства, так как необходимо построить такое гражданское общество, которое будет удовлетворять потребности и интересы всех граждан. Отвечает ли такое общество достигнутому уровню мировой цивилизации? Об этом можно только судить по степени удовлетворения интересов и нужд граждан, гарантированию достойного уровня их жизни, обеспечению конституционных прав человека и гражданина, реализации прав и свобод личности.

На протяжении 22 лет независимости Украины перед ней стоит ряд нерешенных задач, связанных с развитием общественного сознания, реформированием экономики и правовой системы, что является обязательным условием успешности проводимых в нашем государстве реформ и обеспечения гражданского мира на основе принятых государством законов. А для этого необходимо принимать законодательные акты, отвечающие требованиям современности и контролировать их выполнение, другими словами, должна быть создана ситуация реальной правовой защищенности граждан, сформировано благоприятное правовое поле для деятельности создаваемых ими общественных институтов.

Построение гражданского общества крайне необходимо для утверждения демократического государственного управления, так как, там, где нет гражданского общества, не может быть взаимодействия и обмена мнениями между гражданами, способными свободно и пуб-

лично делать свой выбор с целью эффективного функционирования правительства, торжества социальной справедливости, а самое главное – власть должна быть подотчетна обществу. В таком обществе гражданам легче защищать свои интересы, у них есть больше возможностей самореализации в различных сферах общественной жизни. Отстаивая материальную и духовную независимость человека от государства, добиваясь правовых гарантий такой независимости, защиты личных и общественных интересов людей, гражданское общество активно оказывает содействие процессам политической демократизации. Правильно выбранный баланс между гражданским обществом и государством является важным фактором стабильного демократического развития, а нарушение его ведет к гипертрофии властных структур, отчужденности и политического бессилия народа. Но, с другой стороны, гражданское общество зависит от государства и не может приобрести развитые формы в условиях политического насилия и тирании. Поэтому обратная связь в отношении гражданского общества и правового государства очень важна и сегодня требует своей научной аргументации.

Теория гражданского общества, опыт его развития в других странах, бесспорно, имеет большое значение для Украины. Став на путь демократического развития, украинское общество должно преодолеть недоверие к власти и отдаление значительной части украинского народа от общественной жизни и политики, избавиться от тоталитарных стереотипов в сознании, использовать все средства для уменьшения бюрократии, коррупции, всевластия государственных чиновников. Все это необходимо для того, чтобы формально существующие демократические институты власти начали реально функционировать на принципах демократии.

Свою роль в этом процессе должна сыграть наука, которая всегда шла, идет и будет идти на шаг впереди от реальной жизни. Философия, экономика и право всегда были тесно взаимосвязаны узами научных исследований. Философия, изучая общие принципы бытия и познания, существования человека и мира, оказывает активное воздействие на общественное бытие, способствует формированию новых идеалов и культурных ценностей. Экономика создает базис для получения материальных благ и основу для любых законодательных инициатив. Право, опираясь на философские знания и уровень экономического развития страны, создает благоприятную законодательную почву для всестороннего развития гражданского общества и государства. Об этом мы еще не раз сегодня услышим из Ваших выступлений.

Я желаю Вам творческого вдохновения, научного поиска и результативности в решении поставленных задач. Хотелось бы, чтобы на нашей конференции Вы поделились с единомышленниками своими идеями и почерпнули какие-то новые идеи для своих научных исследований. Приятной и плодотворной Вам работы!

Відкрив роботу конференції перший проректор Харківського економіко-правового університету доктор юридичних наук, професор В.С. Венедіктов. У своєму виступі він підкреслив роль науки у вирішенні нагальних питань розбудови громадянського суспільства в будь-якій державі, закликав усіх бажаючих активно включитися в роботу конференції і побажав усім присутнім творчої наснаги, а також наполегливості у відстоюванні своїх наукових інтересів.

З цікавою доповіддю «Справедливість в філософії права Ганса Кельзена» на конференції виступив керівник секції «Роль філософії та гуманітарних наук в формуванні громадянського суспільства та правової держави» завідувач кафедри гуманітарних та фундаментальних дисциплін Харківського економіко-правового університету, кандидат філософських наук, доцент, доктор філософії В.О. Абашнік. В своїй доповіді він ознайомив присутніх з роботами німецьких та австрійських класиків юриспруденції та філософії права, зокрема Ганса Кельзена про демократію та громадянське суспільство. Свій виступ він супроводжував демонстрацією слайдів, які допомогли присутнім зрозуміти погляди Ганса Кельзена, особливо його філософське розуміння справедливості взагалі і для особистості окремо.

В секції «Економічні засади розбудови громадянського суспільства та правової держави» була дуже цікавою і заслуговувала на увагу доповідь доцента кафедри «Менеджмент туризму» Харківського соціально-економічного інституту, кандидата наук з державного управління, доцента Н.Г. Яковлевої «Вплив туризму на поліпшення економічного становища та розвиток громадянського суспільства в Україні». Її виступ викликав жвавий інтерес, оскільки громадянське суспільство і соціально-правова держава завжди залежить від економічних можливостей держави. Саме зараз нашій державі необхідно шукати шляхи подолання економічної кризи, розвитку економіки, як основи для підвищення соціального рівня життя громадян України, а ця галузь економіки, у порівнянні з іншими, потребує на початковому етапі свого становлення невеликих матеріальних коштів і може принести економіці України значні матері-

альні прибутки.

Роботи секції «Юридична наука на теренах розбудови громадянського суспільства та правової держави» відкрив завідувач кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ доктор юридичних наук, професор К.Ю. Мельник з доповіддю «До проблеми вдосконалення правової регламентації запобігання, профілактики та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності органів внутрішніх справ». У своєму виступі він обґрунтував необхідність вдосконалення правової регламентації діяльності органів внутрішніх справ, охарактеризував проблеми, які існують зараз в роботі органів внутрішніх справ, зауважив на проблемах становлення та розвитку громадянського суспільства, а також достатньо уваги приділив охороні і захисту потреб та інтересів людини як особливих чинників соціальних цінностей громадянського суспільства.

Певний інтерес викликала доповідь заступника декана юридичного факультету з наукової роботи Сумського державного університету, кандидата юридичних наук, доцента М.І. Логвиненка «Судова влада та правова держава в Україні: взаємний вплив». Зважаючи на соціально-політичний стан України в сьгоднішніх умовах, ця гілка влади теж залежить від ситуації, яка склалася в державі останніми роками. Тому справжнє реформування судової системи викликає зацікавленість громадян України, бо правосуддя повинно захищати права громадян, незважаючи ні на які обставини і стан у державі.

Кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри трудово-

го, екологічного права та соціального захисту населення Харківського економіко-правового університету В.Я. Гоц свою доповідь «Гарантії трудових прав працівників в умовах ринкових відносин» присвятив актуальності захисту основного права людини – права на працю в нових умовах господарювання.

Я.О. Лантінов, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у своєму виступі «Щодо поняття основ громадянського суспільства України, як об'єкту кримінально-правової охорони» ознайомив присутніх з основними засадами внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства. Він наголосив на тому, що нагально потребують і мають бути піддані кримінально-правовій охороні утвердження громадянського суспільства та забезпечення належної діяльності інститутів громадянського суспільства.

Багато порушень у сфері обігу цінних паперів існує в Україні. Про це доповів присутнім доцент кафедри цивільно-правових дисциплін та правових основ підприємницької діяльності Харківського економіко-правового університету, кандидат юридичних наук Лещук К.Б. у своєму виступі «Місце громадянського суспільства у профілактиці порушень законодавства в сфері обігу цінних паперів».

В ході роботи конференції була надана можливість оприлюднити результати своїх наукових розробок молодим науковцям та здобувачам наукових ступенів. Цікавою була доповідь магістра Донецького державного університету В.О. Шашина «Вода-ресурс и гражданское общество в условиях экономико-правового формирования страны». До речі, В.О. Шашин продемонстрував усім присутнім свою активну громадську позицію з питань побудови громадянського суспільства в Україні, необхідності небайдужого ставлення до будь-яких проблем, які існують в Україні сьогодні. Він наголосив, що саме така життєва позиція може зрушити процеси розвитку України, покращити наше життя і вселити віру кожного громадянина України в те, що саме він, його думка є досить важливою у вирішенні будь-яких питань сьогодення.

В результаті цих виступів та їх обговорення були виявлені недоліки в різних сферах життя, які, на погляд учасників конференції, гальмують подальший розвиток нашої країни, руйнують існуючі її досягнення та породжують недовіру українців в можливість розбудови громадянського суспільства в Україні. На завершення роботи конференції були прийняті відповідні науково-практичні рекомендації.